

SMJERNICE

SMJERNICA (EU) 2021/564 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 17. ožujka 2021.

o pružanju usluga na području upravljanja pričuvcama u eurima preko Eurosustava središnjim bankama i zemljama izvan europodručja te međunarodnim organizacijama i o stavljanju izvan snage Smjernice (EU) 2020/1284 Europske središnje banke (preinaka) (ESB/2021/9)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 12. stavak 1., članak 14. stavak 3. i članak 23.,

budući da:

- (1) Potreban je veći broj izmjena Smjernice (EU) 2018/797 Europske središnje banke (ECB/2018/14) ⁽¹⁾. Ovu bi Smjernicu trebalo radi jasnoće preinačiti.
- (2) U skladu s člankom 23. u vezi s člankom 42. stavkom 4. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: „Statut ESSB-a”), Europska središnja banka (ESB) i nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro mogu uspostaviti odnose sa središnjim bankama i financijskim institucijama u drugim zemljama i, prema potrebi, s međunarodnim organizacijama te voditi sve vrste bankovnih transakcija u odnosima s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama.
- (3) Prilikom pružanja usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvcama strankama, neovisno o tome putem koje središnje banke Eurosustava se pružaju spomenute usluge, Eurosustav treba djelovati kao jedinstveni sustav. U tu svrhu, cilj je ove Smjernice osigurati, između ostalog, da Eurosustav pruža usluge na području upravljanja pričuvcama na standardiziranoj osnovi pod usklađenim uvjetima, da ESB prima odgovarajuće informacije u vezi s tim uslugama i da se utvrde potrebne minimalne zajedničke značajke ugovornih pogodbi sa strankama.
- (4) Sve informacije, podaci i dokumenti koje članovi Eurosustava sastavljaju i/ili međusobno razmjenjuju u kontekstu usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvcama su povjerljivi te se na njih primjenjuje članak 37. Statuta ESSB-a.
- (5) Smjernica (EU) 2020/1284 Europske središnje banke (ESB/2020/34) ⁽²⁾ predviđala je da se središnje banke Eurosustava moraju pridržavati te Smjernice od 1. travnja 2021. Budući da središnjim bankama Eurosustava treba više vremena za provedbu odredbi uvedenih tom Smjernicom usmjerenim na daljnje povećanje transparentnosti u izvještavanju i razmjenu informacija unutar Eurosustava u kontekstu usluga upravljanja rezervama Eurosustava, a posebno da bi se dobio pristanak njihovih stranaka, ove bi se odredbe trebale provoditi ovom preinakom koja stupa na snagu 1. srpnja 2021. Stoga bi Smjernicu (EU) 2021/1284 (ESB/2020/34) trebalo staviti izvan snage,

DONIJELO JE OVU SMJERNICU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Smjernice primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „sve vrste bankovnih transakcija” obuhvaća pružanje usluga Eurosustava strankama na području upravljanja pričuvcama strankama;

⁽¹⁾ Smjernica (EU) 2018/797 Europske središnje banke od 3. svibnja 2018. o pružanju usluga na području upravljanja pričuvcama u eurima preko Eurosustava središnjim bankama i zemljama izvan europodručja te međunarodnim organizacijama (ESB/2018/14) (SL L 136, 1.6.2018., str. 81.).

⁽²⁾ Smjernica (EU) 2020/1284 Europske središnje banke od 7. rujna 2020. o izmjeni Smjernice (EU) 2018/797 o pružanju usluga na području upravljanja pričuvcama u eurima preko Eurosustava središnjim bankama i zemljama izvan europodručja te međunarodnim organizacijama (ESB/2020/34) (SL L 301, 15.9.2020., str. 39.).

2. „ovlašteni zaposlenici ESB-a” znači osobe u ESB-u koje s vremena na vrijeme određuje Izvršni odbor kao ovlaštene pošiljatelje ili primatelje informacija koje se prenose u okviru usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama;
3. „središnja banka” obuhvaća monetarne vlasti;
4. „stranka” znači bilo koja središnja banka ili zemlja (uključujući sva tijela javne vlasti ili državne agencije) izvan europodručja ili bilo koja međunarodna organizacija kojoj središnja banka Eurosustava pruža usluge Eurosustava na području upravljanja pričuvama;
5. „središnja banka Eurosustava” znači ESB i nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro;
6. „usluge Eurosustava na području upravljanja pričuvama” znači usluge upravljanja pričuvama navedene u članku 2. koje središnje banke Eurosustava mogu pružati strankama i koje omogućuju strankama da sveobuhvatno upravljaju svojim pričuvama preko jedne središnje banke Eurosustava,
7. „Pružatelj usluga ERMS-a” znači središnja banka Eurosustava koja se obvezuje pružati sve ili podskupove usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama;
8. „međunarodna organizacija” znači svaka organizacija, osim institucija i tijela Unije, koja je osnovana međunarodnim ugovorom ili na temelju takvog ugovora;
9. „potencijalna stranka” znači svaka središnja banka ili zemlja (uključujući sva tijela javne vlasti ili državne agencije), koja se nalazi izvan europodručja, ili svaka međunarodna organizacija koja je započela pregovore s pružateljem usluga ERMS-a s namjerom uspostavljanja poslovnog odnosa i koji je primio ugovor o kojemu će se pregovarati i po mogućnosti potpisati;
10. „pričuve” znači priznata imovina stranke nominirana u eurima, tj. gotovina i svi vrijednosni papiri koji su navedeni u popisu prihvatljive utržive imovine Eurosustava, koji se svakodnevno objavljuje i ažurira na mrežnim stranicama ESB-a, izuzevši:
 - (a) vrijednosne papire koji pripadaju „kategoriji korektivnih faktora V” (vrijednosni papiri osigurani imovinom);
 - (b) imovinu koja se drži isključivo u svrhu ispunjavanja mirovinskih i srodnih obveza stranke prema bivšim ili sadašnjim zaposlenicima;
 - (c) imovinu nominiranu u eurima koja se drži na namjenskim računima koje je stranka otvorila kod središnje banke Eurosustava za reprogramiranje javnog duga u sklopu međunarodnih sporazuma;
 - (d) imovinu Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) nominiranu u eurima koja se drži na računima br. 1. i 2. ili računu vrijednosnih papira MMF-a kod središnjih banaka Eurosustava;
 - (e) drugih takvih kategorija imovine nominiranih u eurima koje s vremena na vrijeme odredi Upravno vijeće.

Članak 2.

Usluge upravljanja pričuvama Eurosustava

Pružatelji usluga ERMS-a mogu ponuditi strankama sljedeće usluge Eurosustava na području upravljanja pričuvama u skladu s ovom Smjernicom:

1. skrbničke račune za pričuve;
2. sljedeće skrbničke usluge:
 - (a) izvještaje o stanju skrbničkog računa na kraju mjeseca s mogućnošću pripreme izvještaja na druge datume na zahtjev stranke;
 - (b) prijenose izvještaja putem SWIFT-a svim strankama koje mogu primiti izvještaje putem SWIFT-a i putem drugih primjerenih sredstava strankama koje nisu članovi SWIFT-a;
 - (c) obavještanje o korporativnim akcijama u vezi s vrijednosnim papirima na računima stranki, uključujući primjerice isplatu kupona i povrat glavnice;
 - (d) obradu korporativnih akcija za stranke;
 - (e) omogućavanje, uz određena ograničenja, dogovora između stranki i trećih osoba vezanih uz rad programa za automatsko pozajmljivanje vrijednosnih papira;

3. sljedeće usluge namire:
 - (a) usluge namire s klauzulom bez prethodnog plaćanja/ispоруke za plaćanje za sve vrijednosne papire nominirane u eurima za koje su otvoreni skrbnički računi;
 - (b) potvrdu namire za sve operacije preko SWIFT-a (ili drugih primjerenih sredstava za stranke koje nisu članovi SWIFT-a);
4. sljedeće novčane/investicijske usluge:
 - (a) kupnju/prodaju deviznih sredstava u korist računa stranki za vlastiti račun koja obuhvaća barem promptnu kupnju/prodaju eura za valute država skupine G10 izvan europa područja;
 - (b) usluge vezane uz oročene depozite:
 - i. za tuđi račun; ili
 - ii. za vlastiti račun;
 - (c) salda prekonoćnih kredita:
 - i. 1. red – automatsko ulaganje ograničenog fiksnog iznosa po stranci za vlastiti račun;
 - ii. 2. red – mogućnost ulaganja sredstva kod sudionika na tržištu za tuđi račun;
 - (d) izvršavanje ulaganja za stranke u skladu s njihovim trajnim uputama, politikom ulaganja i u skladu sa skupom usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama;
 - (e) izvršavanje naloga stranaka za kupnju/prodaju vrijednosnih papira na sekundarnom tržištu;
5. sljedeće usluge vezane uz gotovinske račune:
 - (a) otvaranje i upravljanje gotovinskim računima;
 - (b) izvršavanje i evidentiranje ulaznih i izlaznih bezgotovinskih platnih transakcija u vezi s uslugama Eurosustava na području upravljanja pričuvama.

Članak 3.

Pružanje usluga od strane pružatelja usluga ERMS-a

1. Osim usluga navedenih u članku 2., pružatelji usluga ERMS-a mogu strankama ponuditi i druge usluge upravljanja pričuvama. Pružatelji usluga ERMS-a utvrđuju te usluge na pojedinačnoj osnovi i na njih se ne primjenjuje ova Smjernica.
2. Stranke mogu imati aranžmane za pružanje usluga upravljanja pričuvama s nekoliko središnjih banaka Eurosustava.

Članak 4.

Informacije u vezi s uslugama Eurosustava na području upravljanja pričuvama

1. Pružatelji usluga ERMS-a dostavljaju ESB-u sve relevantne informacije o pružanju usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama novim i postojećim strankama i obavještavaju ESB kad im se obrati potencijalna stranka. ESB može dijeliti relevantne informacije unutar Eurosustava.
2. Pružatelji usluga ERMS-a nastoje dobiti suglasnost stranke za otkrivanje njezinog identiteta središnjim bankama Eurosustava koje djeluju kao pružatelji usluga ERMS-a u sljedeće legitimne svrhe:
 - (a) analizu uporabe 1. reda;
 - (b) zaštitu potrošača i drugih pružatelja usluga ERMS-a od štete uzrokovane kiberincidentima;
 - (c) potporu pozajmljivanju/posrednim operacijama sa strankom.

3. Ako pristanak stranke za otkrivanje njezinog identiteta za legitimne svrhe navedene u stavku 2. nije dobiven, dotična nacionalna središnja banka dostavlja ESB-u relevantne informacije bez otkrivanja identiteta te stranke. U tom slučaju, svaka nacionalna središnja banka koja nije pribavila suglasnost stranke za otkrivanje njezinog identiteta središnjim bankama Eurosustava, postavlja ograničenje tog klijenta za iznose salda u odnosu na ulaganja iz 1. reda, na nulu.

4. Pružatelje usluga ERMS-a potiče se da strankama ponude mogućnost davanja suglasnosti za otkrivanje njihova identiteta središnjim bankama Eurosustava ne samo u legitimne svrhe iz stavka 2., nego i za druge potrebe izvješćivanja povezane s uslugama Eurosustava na području upravljanja pričuvama.

Članak 5.

Zabrana i privremena obustava pružanja usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama

1. ESB će za središnje banke Eurosustava voditi popis za savjetovanje koji uključuje postojeće, nove i potencijalne stranke na čije se pričuve odnosi nalog za zamrzavanje ili slična mjera koju je donijela bilo koja od država članica na temelju rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda ili Unija.

2. Ako središnja banka Eurosustava na temelju mjere ili odluke, osim onih spomenutih u stavku 1., koju središnja banka Eurosustava ili država članica u kojoj se nalazi središnja banka Eurosustava donese radi nacionalne politike ili nacionalnog interesa, privremeno obustavi pružanje usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama postojećoj stranci ili odbije pružati te usluge novoj ili potencijalnoj stranci, odnosna središnja banka Eurosustava mora o tome odmah obavijestiti ovlaštene zaposlenike ESB-a. Ovlašteni zaposlenici ESB-a odmah obavještavaju druge središnje banke Eurosustava. Niti jedna takva mjera ili odluka ne smije spriječiti druge središnje banke Eurosustava da pružaju usluge Eurosustava na području upravljanja pričuvama tim strankama.

3. Članak 4. stavci 2. i 3. primjenjuju se na sva otkrivanja identiteta postojećeg, novog ili potencijalnog klijenta koja su izvršena u skladu sa stavkom 2. U nedostatku suglasnosti stranke, identitet stranke bit će objavljen drugim središnjim bankama Eurosustava samo ako je takvo otkrivanje u skladu s primjenjivim pravom.

Članak 6.

Odgovornost za pružanje usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama

1. Svaki pružatelj usluga ERMS-a odgovoran je za ispunjavanje svih ugovornih pogodbi sa svojim strankama koje smatra primjerenima za pružanje usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama.

2. U skladu s posebnim odredbama koje se primjenjuju na središnju banku Eurosustava ili su s njom dogovorene, svaki pružatelj ERMS-a odgovoran je za sve usluge koje pruža.

Članak 7.

Minimalne zajedničke značajke ugovornih pogodbi sa strankama

Središnje banke Eurosustava osiguravaju da su njihove ugovorne pogodbe sa strankama u skladu s ovom Smjernicom i sadrže sljedeće minimalne zajedničke značajke. U ugovornim pogodbama mora se:

- (a) navesti da je druga ugovorna strana stranke središnja banka Eurosustava s kojom je ta stranka sklopila ugovornu pogodbu o pružanju usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama ili bilo kojeg dijela tih usluga i da ta pogodba sama po sebi ne daje stranci prava ili ovlaštenja u odnosu na bilo koju drugu središnju banku Eurosustava;
- (b) uputiti na veze koje se mogu koristiti za namiru vrijednosnih papira koje drže druge ugovorne strane i relevantne rizike pri korištenju veza koje nisu prikladne za operacije monetarne politike;

- (c) uputiti na činjenicu da se neke transakcije u okviru usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama provode na temelju maksimalnih napora;
- (d) uputiti na činjenicu da središnja banka Eurosustava strankama može davati prijedloge u vezi s vremenom i izvršavanjem transakcije kako bi se izbjegao sukob s monetarnom i tečajnom politikom Eurosustava i da ta središnja banka Eurosustava neće biti odgovorna za posljedice koje ti prijedlozi mogu prouzročiti stranci;
- (e) uputiti na činjenicu da Eurosustav provodi preispitivanje naknada koje središnje banke Eurosustava naplaćuju svojim klijentima za pružanje usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama i da se na stranke, u skladu s važećim pravom, primjenjuju izmjene naknada koje mogu proizaći iz tih preispitivanja;
- (f) navesti da je klijent dužan potvrditi središnjoj banci Eurosustava da poštuje sve zakone Unije i nacionalne zakone koji uređuju sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, u mjeri u kojoj se na njega primjenjuju, kao i upute koje daju nadležna tijela te da nije uključen u bilo koji oblik pranja novca ili financiranja terorizma.

Članak 8.

Uloga ESB-a

ESB koordinira općenito pružanje usluga Eurosustava na području upravljanja pričuvama i s njima povezanu razmjenu informacija. Svaki član Eurosustava koji postane ili prestane biti pružatelj usluga ERMS-a mora o tome izvijestiti ESB.

Članak 9.

Stavljanje izvan snage Smjernice (EU) 2020/1284 (ESB/2020/34)

Smjernica (EU) 2020/1284 (ESB/2020/34) stavlja se izvan snage s učinkom od 1. travnja 2021.

Članak 10.

Stavljanje izvan snage Smjernice (EU) 2018/797 (ESB/2018/14)

1. Smjernica (EU) 2018/797 (ESB/2018/14) stavlja se izvan snage s učinkom od 1. srpnja 2021.
2. Upućivanja na Smjernicu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjem na ovu Smjernicu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga.

Članak 11.

Stupanje na snagu i provedba

1. Ova Smjernica stupa na snagu na dan kada su o njoj obaviještene nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro.
2. Središnje banke Eurosustava postupat će se u skladu s člankom 9. od 1. travnja 2021., a s preostalim odredbama ove Smjernice od 1. srpnja 2021.

Članak 12.

Adresati

Ova je Smjernica upućena svim središnjim bankama Eurosustava.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni, 17. ožujka 2021.

Za Upravno vijeće ESB-a
Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE

PRILOG

Korelacijska tablica

Smjernica (EU) 2018/797 (ESB/2018/14)	Ova Smjernica
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3. Članak 4.	Članak 3. Članak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6.	Članak 6.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 8.
	Članak 9.
Članak 9.	Članak 10.
Članak 10.	Članak 11.
Članak 11.	Članak 12.